

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 27. juni 2007

Sagsnr.: 39

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 320/2006 om en midlertidig ordning for omstrukturering af sukkerindustrien i EU og forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 318/2008 om den fælles markedsordning for sukker.

Med venlig hilsen

Louise Piester

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Direktoratet for FødevarerErhverv

Sagsnr.:

Den 26. juni 2007

TAHR/MIST

FVM 447

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 320/2006 om en midlertidig ordning for omstrukturering af sukkerindustrien i EU og forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 318/2008 om den fælles markedsordning for sukker

KOM (2007) 227

Nyt notat

Resumé

Med reformen af EU's sukkermarked, som trådte i kraft den 1. juli 2006, blev der oprettet en midlertidig omstruktureringsordning, hvor sukkervirksomheder mod kompensation kan give afkald på hele eller dele af deres kvote. Målet med ordningen er en reduktion af EU's samlede kvote over en fireårig periode. Der er imidlertid ikke afgivet tilstrækkelige kvotemængder i løbet af ordningens første to år. Kommissionen har på denne baggrund fremlagt et forslag, der sigter mod at gøre omstruktureringsordningen mere attraktiv. Derudover foreslås ændringer af en række bestemmelser i den fælles markedsordning for sukker.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 227 af 7. maj 2007 fremsendt forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 320/2006 om en midlertidig ordning for omstrukturering af sukkerindustrien i EU og forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 318/2006 om den fælles markedsordning for sukker. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. maj 2007. Forslaget er modtaget i dansk sprogversion den 30. maj 2007.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende Rådsmødet (landbrug og fiskeri).

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

I februar 2006 vedtog Rådet (landbrug og fiskeri) en gennemgribende reform af EU's sukkermarked. Reformen trådte i kraft 1. juli 2006 og indebærer bl.a. en gradvis reduktion af den garanterede pris på sukker med 36 % over 4 år. Reduktionen kompenseres delvist gennem ydelse af afkoblet støtte til sukkerroedyrkerne. Reformen indebærer også etablering af en omstrukturingsordning, hvor de mindst produktive sukkerfabrikker, som vælger helt eller delvist at ophøre med produktionen, kan modtage støtte og herved frivilligt bidrage til en reduktion af EU's samlede sukkerproduktion.

Målet med omstrukturingsordningen er en nettoreduktion af EU's samlede sukkerproduktion med 5 mio. ton over en fireårig periode. I ordningens første to år, hvor det økonomiske incitament til at anvende ordningen var størst, er der alene sket en nettoreduktion på 1,2 mio. ton. Ved fortsat utilstrækkelig anvendelse af omstrukturingsordningen forventes det, at markedssituationen vil forværres i den resterende tid af omstrukturingsperioden som følge af overudbud på det indre marked og prispres. En situation, som kun delvist kan imødegås ved at tilbagetrække sukker fra markedet.¹

For at nå sukkerreformens mål om en reduktion af den samlede sukkerproduktion, har Kommissionen derfor fremlagt et forslag, der sigter mod at gøre omstrukturingsordningen mere attraktiv. Derudover foreslås ændringer af en række bestemmelser i den fælles markedsordning for sukker.

Ændring af omstrukturingsordningen

Kommissionen foreslår følgende ændringer af omstrukturingsordningen:

Den andel af omstrukturingsstøtten, som dyrkere og maskinstationer modtager, fastsættes til 10 % (i de eksisterende bestemmelser er dette "mindst" 10 %), og der ydes for produktionsåret 2008/2009 en tillægsbetaling til dyrkerne på 237,5 €/ton kvote, der gives afkald på. Disse ændringer skal gælde retroaktivt for de dyrkere og fabrikker, som har deltaget i omstrukturingsordningens første to år.

Dyrkerne skal for produktionsåret 2008/2009 have mulighed for at igangsætte en omstrukturingsproces ved selv at indsende ansøgninger om omstrukturingsstøtte under forudsætning af, at de afgiver de leveringsrettigheder, de har haft til en given sukkerfabrik i det foregående produktionsår. Denne mulighed må dog ikke true sukkerfabrikkens overlevelse, hvorfor dyr-

¹ I tilfælde af risiko for ubalance på markedet kan Kommissionen beslutte at tilbagetrække kvotesukker fra markedet. Når sukker er tilbagetrukket, må det ikke markedsføres i det pågældende produktionsår, men skal enten oplagres på producentens regning eller Kommissionen kan beslutte, at sukkeret kan sælges som industrisukker.

kernes samlede direkte ansøgninger skal være begrænset til en mængde på 10 % af den enkelte sukkerfabriks kvote. Medlemsstaten skal acceptere dyrkernes ansøgninger efter et først-til-mølle princip. Virksomheden skal dog bevare retten til selv at indsende en ansøgning om omstrukturingsstøtte, såfremt der gives afkald på en kvotemængde, der mindst svarer til dyrkernes ansøgninger. I det tilfælde falder dyrkernes ansøgninger bort.

Virksomheder, som for produktionsåret 2008/2009 giver afkald på en procentdel af sin kvote, der mindst svarer til den procentdel, som virksomheden skulle tilbagetrække for 2007/2008, fritages for at betale en del af sin omstrukturingsafgift for 2007/2008.

Målet med de foreslåede ændringer er, at yderligere 3,8 mio. ton vil blive afgivet under omstrukturingsordningen. Med den allerede foretagne nettoreduktion på 1,2 mio. ton vil det være muligt at nå sukkerreformens mål om en nettoreduktion på 5 mio. ton.

Ændring af den fælles markedsordning for sukker

Kommissionen foreslår følgende ændringer af det såkaldte tilbagetrækningsinstrument:

Der laves en teknisk ændring, idet der indføres en ordning med tærskler², hvor sukker produceret over tærsklen tilbagetrækkes (i de eksisterende regler anvendes en ordning, hvor en procentdel af produktionen trækkes tilbage). Det foreslås også, at det traditionelle forsyningsbehov (import til fuldtidsraffinaderier) ikke som tidligere skal nedsættes i tilfælde af beslutning om tilbagetrækning af sukker.

Til og med produktionsåret 2009/2010 foreslås det, at der skal være mulighed for at foretage forebyggende tilbagetrækninger (midlertidig kvotereduktion). Det betyder, at tærsklerne for tilbagetrækning skal kunne fastsættes foreløbigt før såning i marts måned, og kunne justeres i oktober måned, når mere præcise estimater for produktionen foreligger. Der skal i den forbindelse tages hensyn til, hvor meget den enkelte medlemsstat har afgivet af kvote. Tilbagetrækningsforpligtelsen for hver virksomhed skal differentieres afhængigt af dens omstrukturingsindsats. Det skal dog ske således at den tilbagetrækningsforpligtelse, der gælder for medlemsstaten som helhed, forbliver uændret. Tilbagetrækningsforpligtelsen i et produktionsår skal ikke gælde for en virksomhed, der giver afkald på hele sin kvote i det følgende produktionsår.

Kommissionen skal i februar 2010, med hensyn til resultaterne af omstrukturingsordningen, træffe beslutning om en eventuel permanent reduktion af de tilbageværende kvoter. Kommissionen foreslår, at denne obligatoriske kvotereduktion skal fastsættes med hensyn til, hvor meget kvote den enkelte medlemsstat i alt har givet afkald på under omstrukturingsordningen. (I de eksisterende bestemmelser skal der fastsættes en procentsats fælles for alle medlemsstater). Kommissionens forslag indebærer, at de medlemsstater, som har afgivet mere end 60 % af deres oprindelige kvote, undtages fra at skulle reducere sin kvote i 2010. Kvotereduk-

² Tærsklen fastsættes ved, at hver virksomheds kvote multipliceres med en koefficient. De mængder, som bliver produceret inden for kvoten, men som overskrider tærsklen, skal trækkes tilbage fra markedet.

tionen skal også differentieres for de enkelte virksomheder afhængigt af deres individuelle omstrukturingsindsats, så den samlede reduktion af medlemsstatens kvote forbliver uændret.

Kommissionens begrundelse for forslaget, om hensyntagen til medlemsstaternes afgivelse af kvote under omstrukturingsordningen i tilfælde af forebyggende tilbagetrækninger og i tilfælde af en obligatorisk kvotereduktion i 2010, er, at det skal tilskynde til øget deltagelse i omstrukturingsordningen, og dermed øget frivillig reduktion af kvoterne.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse forventes at foreligge i september 2007.

Konsekvenser

For så vidt angår forslag om ændring af den midlertidige omstrukturingsordning, vil udgifterne skulle afholdes inden for omstrukturingsfonden. Omstrukturingsfonden finansieres via en afgift, som sukkerfabrikkerne indbetaler pr. tons kvote, de besidder. Der kan kun udbetales midler fra fonden inden for rammerne af de midler, der til rådighed. Princippet om omstrukturingsordningens selvfinansiering (og dermed budgetneutralitet) vil således fortsat være gældende. Eventuelle resterende midler i omstrukturingsfonden efter udløbet af omstrukturingsordningen tilfalder Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL).

Forslaget om ændring af den fælles markedsordning for sukker har ingen finansielle konsekvenser for EU's budget.

Det kan ikke udelukkes, at forslaget medfører visse administrative konsekvenser i Danmark bl.a. som følge af, at dyrkerne får mulighed for direkte at ansøge om omstrukturingsstøtte.

I tilfælde af forebyggende tilbagetrækninger (midlertidige kvotereduktioner) til og med produktionsåret 2009/10 vil forslaget indebære, at lande, som forventer at være konkurrencedygtige på sigt og derfor ikke gør brug af omstrukturingsordningen, vil blive udsat for en højere midlertidig kvotereduktion end andre. Dette forhold gælder tillige ved en eventuel permanent kvotereduktion i 2010.

Høring

Ved skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) bemærker Landbrugsraadet den 25. april 2007, at man overordnet støtter forbedringer af den midlertidige omstrukturingsordning, så man i langt højere grad kan nå målet om reduktion af EU's samlede sukkerproduktion. Landbrugsraadet finder dog, at ordningen bør give mulighed for, at sukkerroedyrkernes organisation og sukkerfabrikanten i fællesskab kan tilrettelægge den praktiske gennemførelse af sukkerroedyrkernes tilmeldinger til ordningen. Administrativt kan der udformes en mere enkel fremgangsmåde end brug af først-til-mølle princippet.

Landbrugsraadet støtter, at Kommissionen får den nødvendige mulighed for, inden såning, at foretage en præventiv tilbagetrækning af sukker. En sådan meddelelse skal dog foreligge så tidligt på året som muligt og senest inden udgangen af februar, af hensyn til sukkerroedyrkerens planlægning og såning af roerne.

Landbrugsraadet er imod, at man ved fremtidige fastsættelser af reduktionsprocenten for de enkelte lande tager hensyn til, om en medlemsstat tidligere har afgivet kvote under omstruktureringsordningen. Fremtidige reduktioner af kvoten, herunder også ved den eventuelt endelige kvotereduktion i 2010, bør foretages med samme procentsats for alle medlemslande på basis af landenes aktuelle kvoter.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at der søges taget hånd om situationen på sukkermarkedet, herunder at man får sukkerreformen til at fungere fx ved at gøre kvotereduktioner før såning i den resterende tid af omstruktureringsperioden mulig. Det er også Regeringens generelle holdning, at markedsvilkårene bør være ens for alle, hvilket ikke afspejles i forslaget. Regeringen finder, at kompensationen til sukkerroedyrkerne ikke skal øges, ligesom der ikke retroaktivt bør ydes en højere støtte til dyrkere og fabrikker. Regeringen finder, at der ikke skal betales omstruktureringsafgift af den mængde kvote, som midlertidigt er tilbagetrukket.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt en positiv holdning til idéen med forslaget, selvom der er delte holdninger til en række elementer. En række lande har givet udtryk for, at tillægsbetalingen til dyrkerne er et meget højt beløb, og at dyrkerne allerede er blevet kompenseret for prisfald. En række lande har desuden givet udtryk for modstand mod muligheden for direkte ansøgninger om omstruktureringsstøtte fra dyrkerne. Der er overordnet støtte til forslaget om at introducere muligheden for midlertidig kvotereduktion i 2007/08, 2008/09 og 2009/10. Nogle lande finder dog, at den bør være baseret på et lineært princip, mens en række lande støtter forslaget om, at der tages hensyn til afgivelse af kvote under omstruktureringsordningen. Der er uenighed blandt medlemsstaterne om, hvorvidt det traditionelle forsyningsbehov skal reduceres i tilfælde af, at der træffes beslutning om tilbagetrækning af sukker. Med hensyn til en eventuel permanent kvotereduktion i 2010 har en række lande givet udtryk for støtte til forslaget om, at der tages hensyn til, hvor meget kvote hvert medlemsland har afgivet under omstruktureringsordningen. Omvendt har en række lande givet udtryk for, at man burde fastholde de eksisterende bestemmelser, der er baseret på et lineært princip.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 2. maj 2007 med henblik på orientering om det forventede indhold af Kommissionens forslag forud for præsentationen på Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 7. maj 2007, jf. samlenotat oversendt den 26. april 2007.

Notatet er ligeledes sendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, landbrug og fiskeri.